

องค์ความรู้โครงการกิจกรรมสร้างสรรค์สังคมสมานฉันท์ เทิดไท้องค์ราชันย์ วัน
สถาปนา 74 ปี

โครงการกิจกรรมสร้างสรรค์สังคมสมานฉันท์ เทิดไท้องค์ราชันย์ วันสถาปนา 74 ปี
สามารถถอดองค์ความรู้จากการจัดโครงการฯ ได้ดังนี้

ภูมิปัญญา เป็นเรื่องที่สั่งสมกันมาตั้งแต่อดีตและเป็นเรื่องของการจัดการความสัมพันธ์
ระหว่างคนกับคน คนกับธรรมชาติ คนกับสิ่งเหนือธรรมชาติ โดยผ่านกระบวนการทางจารีต
ประเพณี วิถีชีวิต การทำมาหากินและพิธีกรรมต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความสมดุลระหว่างความสัมพันธ์
เหล่านี้

ภูมิปัญญา เป็นผลึกขององค์ความรู้ที่มีกระบวนการสั่งสม สืบทอด กลั่นกรอง กับมา
ยาวนาน มีที่มาหลากหลายแต่ได้ประสบประสานกันจนเป็นเหลี่ยมกรณีที่จรัสแสงคงทนและทำทลาย
ตลอดกาลเวลา ความรู้ อาจจะไม่ได้ออกภาพ แต่ภูมิปัญญาจัดว่าเป็นเอกลักษณ์

ภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นความรู้ที่เกิดจากประสบการณ์ในชีวิตของคน ผ่านกระบวนการ
ศึกษา สังเกต คิดว่าวิเคราะห์จนเกิดปัญญาและตกผลึกเป็นองค์ความรู้ที่ประกอบกันขึ้นมาจาก
ความรู้เฉพาะหลาย ๆ เรื่อง จัดว่าเป็นพื้นฐานขององค์ความรู้สมัยใหม่ที่จะช่วยในการเรียนรู้การ
แก้ปัญหาจัดการและการปรับตัวในการดำเนินชีวิตของคนเราภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นความรู้ที่มีอยู่
ทั่วไปในสังคม ชุมชนและในตัวผู้รู้เอง จึงควรมีการสืบค้นรวบรวม ศึกษา ถ่ายทอด พัฒนาและ
นำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างกว้างขวาง

จากการจัดโครงการฯ ดังกล่าวสามารถนำองค์ความรู้ที่ได้มาเป็นแนวทางในการดำเนินงาน
การจัดการเรียนการสอนได้ดังนี้

1. ให้ความรู้เกี่ยวกับความหมาย ความสำคัญของศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาชาวบ้าน
เพื่อสร้างความตระหนักในคุณค่า เกิดเจตคติที่จะร่วมกันรับผิดชอบ ในฐานะเป็นสมบัติของทุกคน
ที่จะร่วมกันอนุรักษ์ให้คงอยู่ พื้นฟูและพัฒนาอย่างเหมาะสม

2. ปรับปรุงกิจกรรมการเรียนการสอน ให้นักศึกษามีโอกาสร่วมปฏิบัติในเชิงอนุรักษ์
ศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาชาวบ้าน โดยเชื่อมโยงและร้อยรัดกับสภาพที่มีในท้องถิ่นเพื่อให้เกิด
ความรู้และประสบการณ์ในการอนุรักษ์ที่ถูกต้อง

3. จัดสถานการณ์ให้นักศึกษาได้ศึกษาค้นคว้า วิเคราะห์ ศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญา
ชาวบ้านในท้องถิ่น เพื่อให้เกิดความภูมิใจในมรดกทางความคิด การสร้างสรรค์ สามารถเลือกสรรค์
นำไปพัฒนาและสืบทอดได้อย่างงามสมัยได้

4. ส่งเสริมโดยการรณรงค์อย่างกว้างขวาง ในการนำภูมิปัญญาชาวบ้านมาใช้และพัฒนา
อย่างเหมาะสมในสถานศึกษา เพื่อพัฒนาวิถีชีวิตของตนและชุมชนในท้องถิ่น

5. ปลุกฝังความรักความหวงแหนในคุณค่าและเอกลักษณ์ของศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาชาวบ้านว่าเป็นรากฐานสำคัญในการพัฒนาประเทศ เพื่อให้สามารถปรับปรนและตอบสนองกระแสกับวัฒนธรรมอื่น ๆ ที่มีอิทธิพลได้อย่างชาญฉลาด

6. สร้างและประสานเครือข่ายทางศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาชาวบ้านกับองค์กรนอกทั้งภาครัฐและเอกชนเพื่อแลกเปลี่ยนข้อสนเทศองค์ความรู้เรื่องต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนหรือร่วมกิจกรรมการอนุรักษ์และเผยแพร่อย่างกว้างขวาง เพื่อให้สอดคล้องกับบทเรียนและให้บรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าว ควรให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยการสร้างความรู้เอง (Construct) ด้วยกระบวนการคิด (Thinking Process) และกระบวนการกลุ่ม (Group Process) เพื่อให้ผู้เรียนสร้างความรู้ด้วยตนเองรวมทั้งเรียนรู้ด้วยบรรยากาศของการมีส่วนร่วมเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนที่ชี้แหล่งวิทยาการของชุมชน การสอนโดยใช้แหล่งกิจกรรมของชุมชน เป็นการสอนที่ให้ผู้เรียนได้สัมผัสกับของจริง สถานการณ์จริงจากชุมชนหรือท้องถิ่นใกล้ ๆ บริเวณ โรงเรียน โดยผู้เรียนได้ศึกษาและปฏิบัติกิจกรรมตามที่ได้ร่วมกันวางแผนระหว่างครูผู้สอนและนักศึกษา เช่น ให้ได้สัมผัสกับบุคคล สถานที่ วัสดุอุปกรณ์ ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่จะเรียน โดยใช้กิจกรรมศึกษานอกศึกษากิจการเชิงวิทยากรในชุมชนท้องถิ่นเพื่อให้ความรู้ การสัมภาษณ์บุคคลที่เป็นแหล่งความรู้และการนำวัสดุอุปกรณ์ในชุมชนหรือท้องถิ่นมาประกอบการสอนอันจะก่อให้เกิดประสบการณ์ แนวคิด สถานการณ์ของชุมชนทุกรูปแบบซึ่งนักศึกษาสามารถนำมาศึกษาเป็นการฝึกสติปัญญา ความคิดหรือฝึกทักษะทางสังคมด้านต่างๆ ตลอดจนประสบการณ์ทุกอย่างที่จะช่วยให้เขาสามารถแสดงความรู้ที่นึกคิดของตนออกมาได้